

D-16080002040200

Seat No. _____

M. Com. (Sem. IV) (CBCS) (WEF-2016) Examination

July - 2022

Financial Accounting for Managers

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.
(2) દરેક પ્રશ્નના ગુણ જમણી બાજુ દર્શાવવામાં આવેલ છે.

1 આકાશ લિ.ની નીચે આપેલી વિગતો પરથી એપ્રિલ થી જૂન 2021 સુધીના 20 ત્રણ માસનું રોકડ અંદાજપત્ર બનાવો.

- (1) તા. 1-4-2021ના રોજ રોકડ અને બેન્ક સિલક રૂ. 60,000 છે.
(2)

માસ	કુલ વેચાણ (રૂ.)	કુલ ખરીદી (રૂ.)	મજૂરી (રૂ.)	શિરોપરી ખર્ચ(રૂ.)
ફેબ્રુઆરી	6,00,000	3,00,000	1,20,000	1,12,500
માર્ચ	4,50,000	2,70,000	1,08,000	97,500
એપ્રિલ	6,50,000	3,30,000	1,44,000	1,27,500
મે	9,00,000	4,80,000	1,50,000	1,42,500
જૂન	5,00,000	2,40,000	1,26,000	1,12,500

- (3) કુલ વેચાણના 40% રોકડ અને 60% ઉધાર વેચાણ ધારો.
(4) ઉધાર વેચાણના 50% વેચાણ પછીના મહિનામાં અને બાકીના 50% વેચાણ પછીના ત્રીજા મહિનામાં વસૂલ મળે છે.
(5) વેપારીઓએ આપેલ શાખનો ગાળો 1 મહિનાનો છે.
(6) પરોક્ષ ખર્ચમાં સ્થિર મિલકતના ઘસારાના માસિક રૂ. 22,500 લેખે સમાવેશ થાય છે.
(7) મજૂરી ચૂકવવાનો સમયગાળો 1 માસનો અને પરોક્ષ ખર્ચ ચૂકવવાનો સમયગાળો 1/2 માસનો છે.
(8) જૂન, 2021માં ડિબેન્ચર પર વ્યાજ રૂ. 37,500 ચૂકવવાનું છે.

અથવા

1 ગગન લિ. તેની પેદાશ વેચાણ પર 20%ના કાચા નફાના દરે વેચે છે. નીચેની 20 માહિતી તા. 31-03-2021ના રોજ પૂરા થતા તેના હિસાબી ચોપડામાંથી લેવામાં આવેલ છે :

D-16080002040200]

1

[Contd...

ક્રમ	વિગત	રકમ (રૂ.)
1	વેચાણ : 3 માસની શાખ પર.....	60,00,000
2	કાચો માલ.....	14,40,000
3	ચૂકવેલ મજૂરી : સરેરાશ ચૂકવણીનો સમયગાળો 15 દિવસ...	11,52,000
4	ઉત્પાદન ખર્ચા : 1 માસ પછી ચૂકવાય છે	14,40,000
5	વહીવટી ખર્ચા : 1 માસ પછી ચૂકવાય છે	5,76,000
6	વેચાણ-વૃદ્ધિ ખર્ચા : અર્ધવાર્ષિક અગાઉથી ચૂકવાય છે	2,40,000
7	કાચો માલ પૂરો પાડનાર વેપારી તરફથી કંપનીને 1 માસની શાખ મળે છે.	
8	કંપની કાચા માલનો 2 માસનો સ્ટોક અને તૈયાર માલનો 1.5 માસનો સ્ટોક જાળવે છે.	
9	સાવચેતીના પગલા તરીકે રૂ. 1,20,000ની લઘુત્તમ રોકડ જાળવવામાં આવે છે. ઉપરોક્ત માહિતીના આધારે 15% અને ગાળો (Margin) રાખવામાં આવે છે તેવી ધારણા કરીને કંપનીની કાર્યશીલ મૂડી શોધો.	

2 વાયુ લિ.નું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે :

20

પાકું સરવૈયું

જવાબદારીઓ	રકમ (રૂ.)	મિલકતો	રકમ (રૂ.)
પ્રેફરન્સ શેરમૂડી	3,50,000	કાયમી મિલકતો	1,99,600
ઈક્વિટી શેરમૂડી	2,50,000	ગૌણ કંપનીના શેર	80,000
શેર પ્રીમિયમ	56,100	ગૌણ કંપનીના પાસે લેણાં	4,00,000
નફા નુકસાન ખાતું	2,62,000	સરકારી જામીનગીરીમાં રોકાણો	70,000
ડિવિડન્ડ સમતુલા ખાતું	1,40,000	સ્ટોક	1,92,000
5%ના ડિબેન્ચર	28,000	દેવાદારો	6,00,000
લેણદારો	3,82,000	બેંક સિલક	20,000
નહીં મંગાવેલ ડિવિડન્ડ	500	પ્રાથમિક ખર્ચા	5,000
બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ	10,000		
સૂચિત ડિવિડન્ડ	34,000		
દેવીહૂંડી	54,000		
	15,66,600		15,66,600

વધારાની માહિતી :

- (1) કાયમી મિલકતોની પુનઃસ્થાપનાની કિંમત રૂ. 3,63,500 નક્કી થઈ છે.
- (2) ગૌણ કંપનીના શેરની બજાર કિંમત અત્યારે રૂ. 1,00,000 આંકી શકાય.
- (3) સરકારી જામીનગીરીના રોકાણોની કિંમત રૂ. 78,000 આંકવામાં આવે છે.
- (4) વર્ષનો કરવેરાની જોગવાઈ પહેલાનો ચોખ્ખો નફો રૂ. 3,00,000 છે.
- (5) દર વર્ષે રૂ. 1,000નો સ્ટોક અપ્રચલીતવના કારણે નકામો થાય છે જે સ્ટોક માંડી વાળવાનો છે.

(6) કાયમી મિલકતો પર પુનઃ સ્થાપના કિંમતના આધારે વધારાનો ઘસારો રૂ. 11,400 માંડી વાળવાનો છે.

(7) ગયા વર્ષના રૂ. 5,000નો નફો આ વર્ષના નફામાં સમાયેલો છે.

(8) મશીનરી વેચાણની ખોટ રૂ. 500 નફા-નુકસાન ખાતે ઉધારેલ છે.

નક્કી કરો :

(1) કુલ રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર.

(2) ચોખ્ખી રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર.

(3) શેરહોલ્ડરોની રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર

અથવા

2 વ્યોમ લિ.નું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે :

20

જવાબદારીઓ	રકમ (રૂ.) (શરૂ)	રકમ (રૂ.) (આખર)	મિલકતો	રકમ (રૂ.) (શરૂ)	રકમ (રૂ.) (આખર)
શેરમૂડી	50,000	50,000	કાયમી મિલકતો બાદ : ઘસારો	80,000 28,000	60,000 20,000
અનામતો	23,200	20,000		52,000	40,000
લોન	20,000	24,000	રોકાણો	8,000	6,000
લેણદારો	25,800	5,000	સ્ટોક	24,000	20,000
			દેવાદારો	14,000	10,000
			રોકડ અને બેંક	4,000	4,000
			અન્ય ચાલુ મિલકતો	5,000	5,000
			વધારાના ખર્ચ	12,000	14,000
	1,19,000	99,000		1,19,000	99,000

વધારાની માહિતી : રૂ.

વેચાણ..... 1,20,000

વ્યાજ..... 4,800

ડિવિડન્ડ 10,000

વ્યાજ અને કરવેરા પહેલાનો નફો..... 30,000

કરવેરા અનામત..... 12,000

ગણતરી કરો :

(1) ચોખ્ખી રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર (સરેરાશ)

(2) શેરહોલ્ડરોની રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર (સરેરાશ)

3 વિજય મેન્યુ. કંપની લિમિટેડના ઉત્પાદન અંગે નીચેની માહિતી છે :

15

વિગત	પ્રથમ વર્ષ	બીજું વર્ષ
નફો (રૂ.)	20,000	28,000
વેચાણ (રૂ.)	2,00,000	2,40,000

ઉપરની વિગત પરથી ગણતરી કરો :

- (1) નફા જથ્થાનો ગુણોત્તર
- (2) સ્થિર ખર્ચા
- (3) સમતૂટ બિંદુ
- (4) જ્યારે વેચાણ રૂ. 1,80,000 હોય ત્યારે નફો
- (5) રૂ. 40,000નો નફો મેળવવા માટે જરૂરી વેચાણ

અથવા

- 3 A, B અને C એ ત્રણ કારખાનાં એક જ સંચાલન હેઠળ ચાલે છે અને સંચાલકો તેને સંયોજિત કરી એક એકમ બનાવવા માંગે છે, જેની વિગતો નીચે પ્રમાણે છે : 15

વિગત	A	B	C
ઉત્પાદન શક્તિ	100%	70%	50%
વેચાણ	3,00,000	2,80,000	1,50,000
ચલિત પડતર	2,00,000	2,10,000	75,000
સ્થિર પડતર	70,000	50,000	62,000

નીચેની વિગતો શોધો :

- (1) 100% ત્પાદન શક્તિએ કારખાના A, B અને Cનો નફો.
 - (2) રૂ. 28,000 નફો કમાવવા સંયોજિત એકમનું વેચાણ.
- 4 ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે ત્રણ) 15
- (1) સંચાલન અંકુશ વ્યૂહરચનાનું કાર્યક્ષેત્ર
 - (2) સંચાલન અંકુશ વ્યૂહરચનાનું મહત્વ
 - (3) લક્ષ્યાંક પડતરને અસરકરતા પરિબળો
 - (4) સરકારી હિસાબી પદ્ધતિનું મહત્વ
 - (5) ભારતના કમ્પ્રોલર અને ઓડિટર જનરલની ફરજો.

ENGLISH VERSION

- 1 From the following information of Akash Ltd. prepare the cash budget for three months of April to June 2021. 20

- (1) Cash and Bank balance as on 1-4-2021 was Rs. 60,000.
- (2)

Month	Total Sales (Rs.)	Total Purchases (Rs.)	Wages (Rs.)	Overhead Expenses (Rs.)
February	6,00,000	3,00,000	1,20,000	1,12,500
March	4,50,000	2,70,000	1,08,000	97,500
April	6,50,000	3,30,000	1,44,000	1,27,500
May	9,00,000	4,80,000	1,50,000	1,42,500
June	5,00,000	2,40,000	1,26,000	1,12,500

- (3) Assume : 40% of total sales are cash and 60% are credit sales.
- (4) 50% of credit sales are realized in the next month of sales and remaining 50% in third month of sales.
- (5) The pay period given by traders is 1 month.
- (6) Overhead included depreciation of fixed assets of Rs. 22,500 per month.
- (7) The payment period of wages is 1 month and overhead 1/2 month.
- (8) Debenture interest of Rs. 37,500 is paid in June, 2021.

OR

1 Gagan Ltd. sells its products on gross profit of 20% on sales. **20**

The following information is taken from its books of account for the year ended on 31-03-2021.

No.	Particulars	Amount (Rs.)
(1)	Sales : On 3 months credit	60,00,000
(2)	Raw material	14,40,000
(3)	Wages paid : Average time lag 15 days	11,52,000
(4)	Manufacturing expenses : Paid after 1 month....	14,40,000
(5)	Administrative expenses : Paid after 1 month	5,76,000
(6)	Sales promotion expenses : Payable half-yearly in advance	2,40,000
(7)	The company gets one month's credit from suppliers of raw materials.	
(8)	The company maintains 2-months stock of raw materials and 1.5 months stock of finished goods.	
(9)	The minimum cash balance is to be maintained at Rs. 1,20,000 as precautionary measure.	

Based on above information and assuming 15% margin, find out working capital requirement of the company.

2 The balance sheet of Vayu Ltd. is as under :

20

Balance Sheet

Liabilities	Amount (Rs.)	Assets	Amount (Rs.)
Pref. share capital	3,50,000	Fixed Assets	1,99,600
Equity share capital	2,50,000	Share of subsidiary Co.	80,000
Share premium	56,100	Receivable from	
Profit and Loss A/c.	2,62,000	subsidiary Co.	4,00,000
Divi. equalization fund	1,40,000	Investment in	
5% debentures	28,000	Govt. Sec.	70,000
Creditors	3,82,000	Stock	1,92,000
Unpaid dividend	500	Debtors	6,00,000
Bank overdraft	10,000	Bank balance	20,000
Proposed dividend	34,000	Preliminary expenses	5,000
Bills payable	54,000		
	15,66,600		15,66,600

Additional information :

- (1) Reassessment value of fixed assets is decided at Rs. 3,63,500.
- (2) Market value of shares of subsidiary company is Rs. 1,00,000.
- (3) Investment in Govt. securities is value at Rs. 78,000.
- (4) Profit of the year before provision for tax is Rs. 3,00,000.
- (5) Every year value of obsolete stock is Rs. 1,000 which is written off.
- (6) Additional depreciation of Rs. 11,400 on fixed assets is to be debited due to replacement value.
- (7) Last year profit of Rs. 5,000 is included in current year profit.
- (8) Loss on sale of machinery Rs. 500 is debited to profit and loss account.

Decide :

- (1) ROR on total capital employed
- (2) ROR on net capital employed
- (3) ROR on shareholder fund

OR

2 The balance sheet of Vyom Ltd. is under :

20

Liabilities	Amount	Amount	Assets	Amount	Amount
	(Rs.)	(Rs.)		(Rs.)	(Rs.)
	Opening	Closing		Opening	Closing
Share capital	50,000	50,000	Fixed assets	80,000	60,000
			Less : Dep.	<u>28,000</u>	<u>20,000</u>
Reserve	23,200	20,000		52,000	40,000
Loan	20,000	24,000	Investment	8,000	6,000
Creditors	25,800	5,000	Stock	24,000	20,000
			Debtors	14,000	10,000
			Cash and bank	4,000	4,000
			Other current		
			assets	5,000	5,000
			Other Exp.	12,000	14,000
	1,19,000	99,000		1,19,000	99,000

Additional information :

Sales 1,20,000
 Interest 4,800
 Dividend 10,000
 Profit before int. and tax 30,000
 Tax reserve 12,000

Calculate :

- (1) ROR in net capital employed (Average)
- (2) ROR on shareholders fund (Average)

3 The following information is related to the production of Vijay Manufacturing Company Ltd. 15

Particulars	First Year	Second Year
Profit (Rs.)	20,000	28,000
Sales (Rs.)	2,00,000	2,40,000

From the above information calculate :

- (1) Profit volume ratio
- (2) Fixed cost
- (3) Break even point
- (4) Profit where sales is Rs. 1,80,000
- (5) Required sales to earn profit Rs. 40,000

OR

- 3 A, B and C are the three factories run under the same management. 15
The management wants to combine it into one unit. The detail of which are as follow :

Particulars	A	B	C
Production capacity	100%	70%	50%
Sales	3,00,000	2,80,000	1,50,000
Variable cost	2,00,000	2,10,000	75,000
Fixed cost	70,000	50,000	62,000

Find out the following details :

- (1) Profit at 100% production capacity of factory A, B and C.
 - (2) Sales of combined units to earn profit of Rs. 28,000.
- 4 Write a short note : (any **three**) 15
- (1) Scope of management control strategy
 - (2) Importance of management control strategy
 - (3) Factors affecting target cost
 - (4) Importance of government accounting system
 - (5) Duties of Comptroller and Auditor General of India..
